

Методика Марії Монтессорі

- Ця **методика** розроблена італійським педагогом **Марією Монтессорі** ще на початку 20-го століття. Нині вона успішно використовується в усьому світі. Працюючи з дітьми, **Марія Монтессорі** звернула увагу на те, що дітям властиве особливе мислення, що відрізняється від мислення дорослого. Вона назвала його «всотувальним мисленням». Крім того, вона помітила, що дитина у своєму розвитку переживає кілька особливих періодів, коли вона більш відкрита для сприйняття інформації. Ці періоди називаються сензитивними. У різних дітей вони виникають по-різному і в різний час.

-

- **Від 0 до 6 років** — період розвитку мовлення.
Від 0 до 3 років — період сприйняття порядку.
Від Ось орієнтовні строки **сензитивних періодів за Марією Монтессорі:**
0 до 5,5 років — період сенсорного розвитку.
Від 1,5 до 2,5 років — період сприйняття маленьких предметів.
Від 1 до 4 років — період розвитку рухів і дій.
Від 2,5 до 6 років — період розвитку соціальних навичок.

- Що ж до **основних принципів методики**, то вони такі:
  - Індивідуальний підхід до дитини. Це не просто слова: малюк сам може обирати, чим йому займатися, сам визначає, скільки часу він витратить на заняття.
  - Навчання обов'язково повинно проходити у грі.
  - Основне гасло методу: «Допоможи мені це зробити самому». Тобто завдання дорослого не робити за дитину, а стимулювати її власну активність.
  - Для розвитку дитини необхідно створити спеціальне розвиваюче середовище, яке так і називають **«Монтессорі-середовищем»**. У такому середовищі дитина зможе і захоче виявити свої здібності.
  - Не слід прискорювати розвиток дитини, але, водночас не можна і пропустити той момент, коли дорослий повинен дати дитині матеріал для пізнання навколишнього світу.
  - Головна рушійна сила педагогіки — це інтерес. Якщо вам вдасться викликати і підтримувати його у дитини, то успіх виховання забезпечений.

- Метод Монтесорі складається з трьох основних частин: дитина, оточення, вчитель. Метод ґрунтується на спостереженні за дитиною в природних умовах і прийманні його таким, як він є. Головний принцип методу Монтесорі: спонукати дитину до самовиховання, самонавчання, саморозвитку.
- Девіз методу Монтесорі: «допоможи мені це зробити самому». Дитина вчиться в основному самостійно за допомогою спеціально розробленого оточення: Монтесорі-матеріалів. У них закладено можливість самоконтролю, дитина сама бачить свої помилки і дорослому вже не потрібно вказувати на них. Роль вчителя полягає не в навчанні, а лише у керівництві самостійною діяльністю дитини.

- Велике значення для реалізації методу Монтесорі мають дидактичні матеріали. Це щось середнє між навчальними посібниками та розвивальними іграми, виготовлені неодмінно з натуральних матеріалів. Дизайн Монтесорі-матеріалів не мінявся від дня створення, тобто майже сто років. Для виготовлення дерев'яних матеріалів застосовують цінні сорти дерева, усі матеріали виготовляються дуже якісно, деякі з них достатньо складні у виготовленні. Тому Монтесорі-матеріали коштують дорого.
- Монтесорі групи об'єднують дітей за принципом сім'ї: діти 3-12 років займаються разом. Клас об'єднує кілька зон: зона реального життя, де дитина вчиться самотійно вдягатися, пересипати, переливати, мити, чистити, перемішувати, вирізати, розфарбовувати тощо навчаючись концентрувати увагу й розвивати крупну й дрібну моторику; зона сенсорного розвитку: вивчення довкілля (розрізняти висоту, довжину, вагу, колір та інші властивості предметів), граючись з предметами різного розміру, кольору, форми; мовна зона, географічна, математична, природничих наук, що забезпечують розвиток розумових здібностей. Крім того, у Монтесорі-класах на килимі чи на долівці намальована стрічкоподібна лінія кола (овалу), яку використовують для фізичних вправ з розвитку рівноваги та координації рухів, а також уваги. Більшість Монтесорі шкіл додають також такі зони, як музична, мистецтв, танців, іноземних мов тощо.

- Дитина сама обирає собі зону й конкретний Монтессорі-матеріал, з яким хоче працювати. Він може працювати сам чи з іншими дітьми, і цей вибір теж робить сам. Дитина працює у власному ритмі, у методі Монтессорі немає змагальності.
- Завдання Монтессорі-вчителя – допомогти організувати свою діяльність, піти своїм власним шляхом, реалізувати свій потенціал якнайповніше. У методі Монтессорі немає класово-урокової системи, замість парт – легкі переносні столи й стільці та килимки, щоб займатися на підлозі. Монтессорі вчитель не є центром класу, як у традиційній школі. Він не сидить за столом, а проводить час в індивідуальних заняттях з дітьми. Монтессорі-вчитель втручається лише тоді, коли це необхідно